

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Tomášem Loudou ve věci

žalobců: a) M. I., nar. X.
b) M. I., nar. X.
c) O. I., nar. X.
všichni státní příslušnost Ukrajina, bytem X.
žalobci a) a c) zastoupeni Organizací pro pomoc uprchlíkům, z. s.
sídlem Kovářská 939/4, Praha 9

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 8. 2019, č. j. OAM-49/ZA-ZA11-K02-2019
a proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 8. 2019, č. j. OAM-50/ZA-ZA11-K02-2019

takto:

- I. Žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 8. 2019, č. j. OAM-49/ZA-ZA11-K02-2019, se zamítá.
- II. Rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 8. 2019, č. j. OAM-50/ZA-ZA11-K02-2019, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobci (manželé a jejich syn) se jednotlivými žalobami podanými Městskému soudu v Praze domáhali zrušení v záhlaví označených rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „**žalovaný**“), jimiž žalobcům nebyla udělena mezinárodní ochrana podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o azylu**“).

II. Žalobní body

2. Žalobci v žalobě namítali, že žalovaný porušil ust. § 3 a § 50 odst. 2, 3, 4 a § 52 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**správní řád**“), neboť nebyl dostatečně zjištěn skutkový stav a nebyly provedeny důkazy potřebné ke zjištění skutkového stavu, dále je rozhodnutí zmatečné, když absentují úvahy žalovaného.
3. Žalobci namítali nesprávné a tendenční vyhodnocení obsahu výsledku žalobců. Uváděli žalovaný, že se zadržení žalobce c) neopakovalo, zcela tím opomíjí, že žalobce c) na území ovládané ukrajinskou vládou nevycestoval. Naopak z výsledků vyplývá důvodná obava, že k dalšímu zajištění by došlo. Žalovaný nesprávně výpovědi žalobců a) a c) hodnotil, když mezi nimi shledal rozpory, ohledně průběhu výsledku a stavu žalobce c) po výsledku. Obě výpovědi se v zásadě shodovaly a odlišnost vznikla jen co do vyjádření popisujících míru omezení jemné motoriky. Tyto popisy jsou subjektivním popisem vnímání situace a z výpovědí nelze učinit závěr, že by výpovědi byly lživé. Stejně tak nebyly správně vyhodnoceny výpovědi ohledně spolupráce se separatisty. Slovo „spolupracovat“ i slovo „separatista“ má nejasné hranice, zvláště v nepřehledné situaci v Doněcké oblasti. Doněcká separatistická oblast neposkytuje základní právní jistoty a v případě, že byl žalobce c) vyzván k určité činnosti, mohlo již jít (přínejmenším z jeho subjektivního pohledu) o donucení; odmítnutí by mohlo být vnímáno jako kritický postoj k separatistům, což by mělo jen těžko předvídatelné následky. Proto také nelze jednoduše odpovědět na otázku, zda došlo k nucení či nikoli, zda bylo možné odmítnout. Ani v tomto bodě tedy nelze označit výpověď žalobce c) za nekonzistentní. Žalobci též zdůraznili povinnost žalovaného poskytnout žadatelům možnost případné rozpory ve výpovědích vysvětlit. Podle judikatury nelze přehlédnout, že některé nesrovnalosti mohou mít i jiné vysvětlení, např. časový odstup, zapomínání, snaha uvést konkrétní data, rozdílné chápání některých výrazů, kvalita tlumočení atd. Žalovaný měl povinnost nashromáždit dostatečné množství aktuálních a přesných informací o zemi původu žadatele, z různých zdrojů, a to i těch, co tvrzení žadatelů podporují. Žalovaný dostatečně nezohlednil, že žalobce tvrdil pronásledování přímo státními subjekty, tedy Službou bezpečnosti Ukrajiny (dále jen „SBU“), žalovaný nehodnotil, zda by se žalobci c) skutečně efektivní ochrany dosáhnout podařilo.
4. Pokud žalovaný uváděl, že neuvěřil, že osobní údaje žalobce c) byly zaregistrovány do databáze a že nebude vpuštěn na Ukrajinu, ani sám žalobce c) toto netvrdil - může pouze předpokládat, že by proti němu bylo vedeno trestní řízení, či jiný, těžko předvídatelný zásah ze strany SBU. Tím je dána odůvodněná obava pronásledování. A je zcela přirozené, že žadatel o mezinárodní ochranu nezná přesné reakce veřejné

správy země původu. Tvzení o nevěrohodnosti nelze opírat o to, že žalobce c) jednou uvedl, že by nebyl vpuštěn, a podruhé, že by měl problémy. Z kontextu je zcela zjevné, že jde o pouhé dvojí vyjádření stejných obav žalobce c), který nemá zcela přesnou představu o podobě hrozících pronásledování. Žalobci dále zdůrazňují, že k zadržení žalobce c) došlo. S ohledem na postup SBU by obvinění bylo kontraproduktivní; byla od něj vyžadována spolupráce. Je krajně nepravděpodobné, že by SBU umožnila nahlédnutí do databáze, ve které je žalobce c) veden, či že by mu k ní sdělovala jakékoli detaily. Přesto z textu odůvodnění rozhodnutí o žádosti žalobce c) vyznívá nedůvěra založená na tom, že „*databázi osobně neviděl, nevěděl, zda vůbec existuje a pouze vyjádřil svoji domněnku, že existuje*“. V minulosti se žalobce c) dostal přes blokspot bez důkladnější prohlídky. Neuvedl si, že při cestování bez rodiny bude kontrola o tolik důkladnější. Hledání bydlení mohlo trvat 2 dny nebo i déle, žalobce c) s počítačem denně pracoval a potřeboval jej. Navíc si nikdy neuvedl, do jaké míry bude obsah jeho fotografií problematický z hlediska ukrajinských orgánů, jak ostatně vyplývá i z provedených výsledků. Je zřejmé, že při provádění výsledku i při jeho následném vyhodnocení žalovaný usiloval o nalezení a zdůraznění rozporů, a to i v místech, kde rozpory ve výpovědi jsou zcela banální či zjevně vzniklé jako komunikační nedostatek, nikoli jako nepravdivé sdělení účastníků.

5. Když žalovaný uvádí, že žalobci neopustili vlast a nevycestovali do České republiky s cílem požádat o mezinárodní ochranu, je tato argumentace zcela nekonzistentní a nenavazuje na učiněná zjištění. Nelze očekávat, že cizinec bude mít konkrétní představu o fungování českého systému mezinárodní ochrany. Naopak z výsledku bylo zřejmé, že účelem bylo vyhledání místa, kde by rodina mohla žít bezpečně. Zjišťování pobytových možností bylo de facto formou vyhledávání mezinárodní ochrany. Nelze vytýkat žalobcům, že nevěděli od samého počátku, jak žádost podat, či že jim nebylo známo, do jaké míry je pro žalovaného důležité okamžité podání. Podání žádosti několik týdnů po příjezdu nezpochybňuje skutečnost, že účelem cesty bylo vyhledání mezinárodní ochrany. Nelze přehlédnout, že pro podání žádosti podle zákona o azylu se žalobci rozhodli ve chvíli, kdy zjistili, že jakýkoli jiný pobytový status by vyžadoval vycestování na Ukrajinu, kde se žalobce c) obává pronásledování. Citovaná judikatura (rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, dále jen „NSS“, ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004) vychází z jiné situace, žadatel měl za sebou 4 roky nelegálního pobytu a následně čelil riziku vyhoštění. V rozhodnutí NSS ze dne 9. 2. 2006, č. j. 2 Azs 137/2005 - 53, pak žadatel mezi událostí, na které zakládal svou obavu z pronásledování, a podáním žádosti o mezinárodní ochranu, přijel do České republiky čtyřikrát.
6. Když žalovaný při vyhodnocení podkladů uvádí, že předložené podklady neobsahují žádné azylově relevantní skutečnosti, nereflektuje, proč byly předloženy. V rámci výsledku žalovaný zpochybňoval některá tvrzení, např. co do dostupnosti pitné vody v Š.; z toho důvodu byly doloženy i dané články. Ostatně skutečnost, že podklady nereagují na klíčovou část posuzované věci, tedy nucení ke spolupráci s SBU a následné riziko pronásledování, svědčí o nedostatečnosti poučení ze strany žalovaného. Skutečnost, že Doněcká oblast není bezpečnou (a zejména pro rodinu s malým dítětem), lze považovat za prokázanou na základě skutečností známých žalovanému z

jeho úřední činnosti, není tedy zřejmé, proč žalovaný vyzýval k neúčelnému dokládání dokumentů.

7. Žalovaný dále žalobcům v rozporu s § 4 odst. 2 správního řádu neposkytl dostatečné poučení. Když byli seznámeni s možností nahlédnout do spisu, nebylo jim vysvětleno, jaké situaci ve skutečnosti čelí, nevěděli, že takový postup žalovaného znamená záměr zamítnout žádost o mezinárodní ochranu. Proto se k nahlédnutí do spisu žalobci nedostavili a nepořídili kopie obsahu spisu. Je zcela logické, že přístup žadatele očekávajícího pozitivní rozhodnutí je odlišný od přístupu toho, kdo ví o nutnosti reagovat na skeptický přístup žalovaného. Ve výsledku bylo poučení podle § 36 odst. 3 správního řádu provedeno pouze pro formální naplnění zákonného požadavku, ovšem bez reálné snahy dát žadateli možnost vyjádřit se k obsahu spisu. Protože žalobci nebyli v souladu s § 36 odst. 3 ve spojení s § 4 odst. 2 správního řádu poučeni, nemohli ani efektivně uplatnit svá práva v rámci řízení, zejména se nemohli plnohodnotně vyjádřit k obsahu protokolů z výsledků, kde žalovaný hledal rozpory i v nepodstatných nepřesnostech ve vyjádřeních a každou větu se snažil použít v neprospěch žadatelů.
8. Žalovaný nezahrnul zcela klíčový důkaz pro posouzení žádosti žalobce c). Klíčovým bodem žádosti je jednání SBU po zadržení dne 29. 9. 2018 a obava z dalšího pronásledování v případě vycestování na Ukrajinu. Přesto se žalovaný SBU vůbec nevěnuje, a to v rámci posouzení věrohodnosti výpovědi žalobců, ani pro posouzení toho, zda je obava z pronásledování v budoucnu důvodná. Dokumenty, ze kterých žalovaný vycházel, jsou standardním a opakovaně používaným souborem textů, které žalovaný používá pro zamítnutí žádostí o mezinárodní ochranu či prodloužení doplňkové ochrany občanů Ukrajiny. Žádný z těchto dokumentů se nezaměřuje na činnost SBU. Žalovaný necituje žádný text, který by se bezpečnostním službám věnoval, ani na žádný neodkazuje. Přitom informace o SBU jsou snadno dostupné, je zřejmé, že žalovaný je ani nezkoušel vyhledávat. Mnohé ze zpráv o SBU jsou znepokojující a plně korespondují s popisem žalobců a strachem z pronásledování v budoucnu. Žalobci odkazovali na případy svévolného zajištění ze strany SBU a na zprávu Rady pro lidská práva, vyjádření britského ministerstva vnitra s odkazem na komisi OSN a zjištění U. S. Department of State z roku 2018. Žalobce zdůraznil neochotu k vyšetřování obvinění z mučení či zneužívání, zvláště jde-li o osoby zajištěné v souvislosti s národní bezpečností či osoby, které jsou vnímány jako proruské. Pouhá 3 % trestních oznámení z důvodu fyzického zneužití proti orgánům vymáhání práva byla předána soudu. I Rada pro lidská práva konstatuje značnou neefektivitu při vyšetřování zločinů spáchaných ze strany bezpečnostních složek státu. Podle názoru žalobců je nepřijatelné, aby v rámci řízení, kde žadatel tvrdí mučení, nucení ke spolupráci ze strany bezpečnostní služby a obavu z jejího dalšího postupu, žalovaný nezahrnul ani jediný podklad pro vydání rozhodnutí věnující se této bezpečnostní službě a její praxi. V řízení o žádosti o mezinárodní ochranu není možné, aby v tomto žalovaný přenesl důkazní břemeno na žadatele. Žalovaný neprovedl zcela klíčové dokazování, čímž porušil ustanovení § 52 a § 3 správního řádu.

9. Konečně žalovaný nesprávně přistoupil i k problematice uplatňování politických práv, když nereflektoval, zda nedošlo k pronásledování na základě domnělého uplatňování politických práv a svobod. Pronásledování z domnělých důvodů je azylově relevantní skutečností; ve svém důsledku totiž může mít na žadatele dopad zcela totožný, jako pronásledování z důvodů skutečných. Jakkoli žalobce c) svou aktivitu nepovažoval za politickou, je vysoce pravděpodobné, že ze strany SBU byla vnímána jako politická. Od žadatele nelze očekávat, že bude tyto nuance rozlišovat, je na žalovaném, aby se aspektu domnělého uplatňování politických práv a svobod věnoval, jestliže z výpovědi žadatele taková nutnost vyplýne. V odůvodnění k § 12 písm. a) zákona o azylu se to však neděje. Z toho důvodu je namítáno, že nebylo přihlédnuto ke všemu, co v řízení vyšlo najevo, a tedy došlo k rozporu s § 50 odst. 4 správního řádu. Jestliže se žalovaný tomuto aspektu věnoval, není to z odůvodnění zřejmé a absentuje dostatečné odůvodnění, a je tedy dán rozpor s § 68 odst. 3 správního řádu.
10. Žalovaný neaplikoval standard přiměřené pravděpodobnosti. Když pak žalovaný hovoří o „drobných ústrcích“, zcela zjevně není odůvodnění individualizováno pro případ manžela žalobkyně. Zadržení ze strany SBU označuje žalovaný jako „ojedinělý incident“. Je přitom zjevné, že i takovýto „ojedinělý incident“ vyvolává obavu z pronásledování, a to tím spíše, jestli je spojen s vynuceným závazkem ke spolupráci do budoucna. V rámci posouzení aplikovatelnosti § 12 písm. b) zákona o azylu pak není relevantní, zda incident z minulosti představuje pronásledování, ale spíše to, zda je jím založena důvodná obava do budoucna. Tomu se žalovaný nevěnoval.
11. K nevyužití prostředků vnitrostátní ochrany je nutné zohlednit jejich reálnou dostupnost. Zahájit právní proces proti SBU z území ovládaného separatisty je nesmyslné (už s ohledem na to, že byl podepsán dokument o spolupráci s SBU, a vzniká tak zvýšené riziko ohrožení ze strany separatistů), logičtější není ani vycestovat na území Ukrajiny s rizikem několikaletého vězení či jiného (těžko předvídatelného) postupu SBU. Také je nezbytné posoudit skutečnou efektivitu právních vnitrostátní obrany postupu; k soudu se dostanou pouhá 3 % učiněných podání proti bezpečnostním složkám státu. Žalobci odkazují na konkrétní a věrohodné zprávy ohledně vnitrostátní ochrany. Správní orgán se nezabýval dostatečně situací nezletilého žalobce b) s jejími specifiky. Je též nutné se věnovat podrobně i otázce vnitřního přesídlení.
12. Žalobci konečně namítají nedostatečnou individualizaci rozhodnutí, jde o zcela univerzální text pro neudělení (neprodloužení) doplňkové ochrany. V případě žalobců je ovšem nutné zohlednit i specifické aspekty. Obtíže spojené s jejich eventuálním pobytem na území ovládaném ukrajinskou vládou (pomineme-li v této části nezákonné pronásledování ze strany SBU) by nebyly vázány pouze na diskriminaci většinového obyvatelstva k osobám, které hovoří rusky či přicházejí z Doněcké či Luhanské oblasti. Žalobci hovoří rusky a cítí se být jak Rusy, tak Ukrajinci. Občané ze západní Ukrajiny jsou vnímáni jako viníci války na Ukrajině. Je potřeba zohlednit i to, že vůči žalobci c) by zřejmě bylo vedeno trestní řízení v souvislosti se separatistickou činností - to by mělo negativní dopad na jeho život a život jeho rodiny v podstatě v každé oblasti života, kde by se setkávali s ostatními občany, zejména zaměstnání, škola pro Marka či

bydlení. Nelze proto aplikovat obecná zjištění o míře diskriminace a životní úrovni osob přicházejících ze separatistických oblastí, jak to činí napadené rozhodnutí. V odůvodnění k neudělení doplňkové ochrany, resp. v odůvodnění k možnosti vnitřního přesídlení, vůbec není zohledněna individuální situace rodiny. S ohledem na skutečnosti výše uvedené v této žalobě žalobce považuje vnitřní přesídlení za zcela nereálné a napadené rozhodnutí v této části za nepřezkoumatelné. S nulovou individualizací rozhodnutí pak nemohlo dojít ani k řádnému vyhodnocení otázky, zda je dána důvodná obava z vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Žalobci mají popsany incident za tak závažný, že by mohl představovat porušení čl. 3 Evropské úmluvy, žalovaný tak měl povinnost tvrzení o incidentu vyvrátit informacemi, že SBU žádnou takovou činnost nevyvíjí, anebo že je taková činnost zcela ojedinělým incidentem.

13. Je nutné podotknout, že žalovaný nezpochybnil jasně skutečnost, že na blokspotu byl zajištěn počítač manžela žalobkyně s problematickými fotografiemi, které k obvinění mohou vést. Zároveň ovšem není možné jednoznačně určit, jaký stav věci považuje žalovaný za prokázaný, protože v tomto směru v napadeném rozhodnutí chybí jednoznačná vyjádření a je poněkud zmatečné. V tom lze spatřovat i rozpor s § 68 odst. 3 správního řádu.
14. Žalobci navrhli, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno, věc byla žalovanému vrácena k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

15. Žalovaný ve svém vyjádření nesouhlasil s obsahem žalobních námitek, navrhl, aby žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta. Sdělil, že se všemi námitkami se podrobně vypořádal v odůvodnění rozhodnutí. Zdůraznil, že situace v letech 2013, 2015 a 2016 nemohla být tak dramatická, když se žalobci bez obtíží vrátili z dovolené. Také zdůraznil, že Ukrajina byla zařazena na seznam bezpečných zemí původu, s účinností od 19. 3. 2019. Je zřejmé, že se žalobci snaží svůj pobyt v České republice legalizovat, ale nejsou dány důvody pro udělení mezinárodní ochrany.

IV. Obsah správního spisu

16. Ze správního spisu soud zjistil tyto pro řízení podstatné skutečnosti:
17. Žalobci podali dne 15. 1. 2019 žádost o mezinárodní ochranu, uvedli, že na území České republiky vstoupili dne 26. 10. 2018, letecky. Všichni žalobci se narodili v Š., D. oblast, žalobkyně a) je národností Ruska i Ukrajinka, hovoří rusky, žalobce b) je národností ukrajinské, hovoří rusky a žalobce c) též ukrajinské národnosti, hovoří ukrajinsky i rusky. Žádný z nich nebyl nijak politicky aktivní. Žádost odůvodnili tím, že v Š. je složitá situace, toto území není pod kontrolou ukrajinské vlády, není tam bezpečno. Manželé se rozhodli, že si najdou bydlení v M., když žalobce c) vyjel najít bydlení, byl zadržen na kontrolním stanovišti, byl zadržen kvůli fotkám v notebooku,

byl vyslýchán členy SBU, měl s nimi spolupracovat, nebo mu hrozilo obvinění z napomáhání teroristům podle § 256 trestního zákoníku. Žalobce c) se obával i zatčení kvůli případné spolupráci s SBU ze strany Doněcké republiky.

18. Dne 1. 8. 2019 vydal žalovaný napadená rozhodnutí, kterým žalobcům mezinárodní ochranu v žádné formě předpokládané zákonem o azylu neudělil. V odůvodnění žalovaný neshledal naplnění podmínek pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12, § 13, § 14, § 14a ani § 14b zákona o azylu. V průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany pro žalobce a) a b) je nemožnost jejich návratu na území DNR pro přetrvávající zhoršené životní podmínky v místě bydliště v důsledku zhoršené bezpečnostní situace na Donbasu. Žalobkyně a) dále poukázala na zájem SBU o jejího manžela, který je podezřelý ze separatismu, v případě jejich společného návratu na ukrajinskou vládou kontrolované území manželovi hrozí trestní stíhání a vězení pro nezahájení spolupráce s SBU, což by mělo negativní dopady i na žadatelku a jejího nezletilého syna. Dalším zjevným důvodem podané žádosti je legalizace pobytu jmenovaných. U žalobce c) bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany jmenovaného je obava z trestu vězení na Ukrajině, neboť byl na ukrajinské straně blokpostu zadržen s notebookem obsahujícím dle názoru příslušníků SBU separatistický obsah v podobě různých fotografií, které žadatel na území DNR aktivně pořizoval i na objednávku místních správních úřadů. Protože jmenovaný při svém zadržení na hranicích pod nátlakem podepsal spolupráci s SBU, nicméně tuto činnost po návratu na území DNR fakticky nezahájil a vycestoval se svojí rodinou do ČR, hrozí mu v případě návratu na ukrajinské vládní území zadržení na hranicích, obvinění ze separatismu a vězení. Žadatel také poukázal na zhoršenou bezpečnostní situaci v místě jeho posledního bydliště. Dalším zjevným důvodem je legalizace pobytu na území České republiky.
19. Žalovaný články doložené žalobci nepřijal mezi podklady pro vydání rozhodnutí, když obsahová materie se bezprostředně nevztahuje k žadatelům a uvedené články pochází z neuvedeného, a tedy objektivně z nedohledatelného a v podstatě neověřitelného zdroje. Pokud jde o článek stran zákona o výhradním užívání ukrajinského jazyka, správní orgán plně odkázal na Zprávu ČTK: Ukrajinský parlament schválil nový jazykový zákon, která z obsahového hlediska shrnuje všechny klíčové informace stran přijatého zákona. Z informace vyplývá, že se jedná o plošné opatření, které se rovným dílem dotýká veškerého obyvatelstva Ukrajiny, přičemž současný prezident Ukrajiny Zelenskyj, který považuje za svůj mateřský jazyk ruštinu, slíbil pečlivě posoudit, zda zákon respektuje práva všech občanů. Správní orgán konstatoval, že žadatelé nepožádali o mezinárodní ochranu pro jazykové problémy ve vlasti, kterým rodina na Ukrajině ani nečelila. Pokud jde o článek informující o zhoršené ekologické situaci na Donbasu a článek informující o velkém množství výbušnin na území Ukrajiny, správní orgán konstatoval, že předmětné podklady pouze informují o zhoršené ekologické situaci a zvýšené koncentraci výbušnin plošně ohrožujících civilní obyvatelstvo na Donbasu, nicméně nepotvrzují kontaminaci pitné vody v Š., tyto skutečnosti nejsou pro posouzení individuální situace jmenovaných rozhodující, neboť zásadní je posouzení relevantnosti jejich vnitřního přesídlení v rámci Ukrajiny na území pod kontrolou centrální vlády. Nelze opomenout, že žadatelé doložené články označili za druhořadé, informující o skutečnostech, pro které nepožádali o mezinárodní ochranu. Správní

orgán tak tyto doložené články nepřijal jako důkazní materiál, neboť tyto neobsahují žádné azylově relevantní skutečnosti. Ke shodnému závěru správní orgán dospěl při posouzení doložených fotografií, neboť nijak neposilují azylový příběh (ani to, že autorem fotek je žalobce c) a že jím byly pořízeny na objednávku orgánů DNR a následně veřejně umísťované na jejich webové stránky nebo vycházely v místním tisku) a nic nevypovídají o pronásledování jmenovaných v minulosti nebo objektivní odůvodněnosti strachu z jejich pronásledování po návratu na Ukrajinu ve smyslu zákona o azylu. Správní orgán ani tuto materií nepřijal mezi podklady pro vydání rozhodnutí.

20. Ohledně žalobců a), b) dospěl správní orgán k závěru, že neuvedli žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že vyvíjeli ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, za kterou by byli azylově relevantním způsobem pronásledováni. Žalobkyně a) nikdy nebyla členkou žádné politické strany ani skupiny, politicky se neangažovala a nebyla politicky aktivní, ani její nezletilý syn. Správní orgán nedospěl k závěru, že by žalobci a), b) mohli ve vlasti pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu, tj. z důvodu jejich rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, či že by jim takové pronásledování hrozilo v případě návratu do vlasti. Správní orgán konstatoval, že žalobkyně a) a její nezletilý syn žalobce b) požádali o mezinárodní ochranu v důsledku tvrzených problémů žalobce c) s SBU, přestože žalobci a), b) osobně žádné problémy s ukrajinskými státními orgány ani soukromými osobami neměli. Ojedinelé zadržení žalobce c) není svou povahou dostatečně závažné, ani se nikterak neopakovalo, rozhodně nepředstavuje vážné porušení základních lidských práv žadatele, zejména práv, od nichž se podle čl. 15 odst. 2 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod nelze odchýlit. Žalobce c) nebyl ve vlasti vystaven dlouhodobému, opakovanému a systematickému negativnímu jednání, které by ve svém souběhu dosáhlo intenzity pronásledování, ve zcela zásadní míře snížilo kvalitu prožívání, vzalo životní perspektivu a vyvolalo silný pocit o celkové bezvýchodnosti a beznadějnosti jeho situace (viz rozsudek NSS č. j. 1 Azs 40/2007 ze dne 19. 9. 2007). Žalobce c) nebyl ukrajinskými státními orgány oficiálně obviněn a jeho obavy z návratu na Ukrajinu, které ve svém azylovém příběhu opakovala a vztáhla na svoji osobu a nezletilého i žalobkyně a), jsou v rovině čistě spekulativních domněnek nic nevypovídajících o reálné a objektivní odůvodněnosti strachu z jejich budoucího pronásledování. Správní orgán shledal významné rozpory ve výpovědích obou manželů. Žalobce c) svoji situaci vůbec neřešil dostupnými prostředky vnitrostátní ochrany. V tomto správní orgán odkázal na rozsudek NSS č. j. 6 Azs 8/2003 ze dne 11. 3. 2004. Žalobkyně a) neobjasnila, proč její manžel svoji situaci neřešil dostupnými vnitrostátními prostředky, dle jejího názoru lidé ve vazbě nemají práva na využití právních služeb a na Ukrajině neexistuje efektivní možnost ochrany. Správní orgán nicméně ve světle výše prokázaných rozporů považoval předmětné tvrzení za čistě hypotetickou domněnku a v odkazu na Informaci OAMP Ukrajina - Situace v zemi, ze dne 25. 4. 2019 konstatoval, že Ukrajina přijala od zhroucení režimu Viktora Janukovyče v únoru 2014 řadu ústavních reforem a reformních zákonů vztahujících se k soudní moci, bezpečnostním složkám, zejména policii, ekonomické politice, k boji

proti korupci nebo decentralizaci. V červnu 2016 byly přijaty dodatky k ukrajinské ústavě cílící na posílení postavení soudců a zamezení korupce. V únoru 2019 pak ukrajinský parlament přijal ústavní dodatek zavazující zemi k členství v Evropské unii a Severoatlantické alianci a v budoucnu lze dle správního orgánu naopak očekávat další proreformní kroky a obecné posilování základních lidských práv občanů Ukrajiny stran viditelné snahy země přiblížit se vstupu do EU. Ústava Ukrajiny pak zřizuje funkci veřejného obhájce lidských práv (ombudsmana), který je oficiálně uváděn jako parlamentní komisař pro lidská práva a podle pozorovatelů byl tento úřad považován za orgán efektivně prosazující lidská práva. Správní orgán tak shrnuje, že je nutno použít všechny dostupné prostředky vnitrostátní ochrany než nastoupí nástroje mezinárodní ochrany. Žalobkyně a) v průběhu řízení opakovaně odkazovala na tvrzení problémy manžela, nicméně ke svojí osobě neuvedla skutečnosti vypovídající o odůvodněnosti jejího strachu z pronásledování po návratu na Ukrajinu. Nepotvrdila, že by jí a nezletilého nevpustili na území Ukrajiny, a opakovaně prezentovala subjektivní obavy o manžela, se kterým bylo vedeno samostatné řízení. Ke svému synovi uvedla, že neví o žádné konkrétní hrozbě. Nelze než dospět k závěru, že nezletilému žadateli v návratu do vlasti nic nebrání.

21. Pokud jde o negativní faktory života v Š., kdy žalobkyně a) poukázala na kontaminaci vody, zvýšený pohyb vojáků po městě, nedostatek služeb pro obyvatelstvo, výpadky energií apod., správní orgán konstatoval, že předmětným negativním jevům čelilo rovným dílem veškeré obyvatelstvo v dané oblasti, a jmenovaná ani netvrdila, že by bylo odůvodněno její rasou, pohlavím, národností, náboženstvím apod. Správní orgán se těmito skutečnostmi podrobně nezabýval, neboť žalobkyně a) tyto problémy může vyřešit prostým přestěhováním i s nezletilým synem na ukrajinské vládní území, kam tito dobrovolně plánovali vycestovat v roce 2018 (do M.). Jmenovaná dále vyjádřila obavu

z jazykových problémů na Ukrajině při komunikaci např. s úřady nebo v ukrajinských školách, které spojila s přijetím zákona o výhradním užívání ukrajinského jazyka. Správní orgán předmětné námitky shledal za zcela účelové, neboť tyto jmenovaná neuvedla mezi důvody žádosti o poskytnutí údajů, ani je nevyjádřila do protokolu o pohovoru, přestože byla dotázána, zda chce závěrem uvést další skutečnosti. Osobně žádným jazykovým problémům nečelila, svoje obavy vyjádřila na základě informací z doslechu od neznámých osob, nicméně její manžel žalobce c) žádné takové skutečnosti ve svém azylovém příběhu neuvedl a deklaroval, že doložené články jsou pro doplnění a nejedná se o důvod, pro který požádal o udělení mezinárodní ochrany, totéž potvrdila i žalobkyně a). Správní orgán nemohl opomenout flagrantní tvrzení žadatelky, která při poukázání správní orgánem, proč obavy z jazykových problémů neuvedla v předchozím pohovoru nebo mezi důvody žádosti o mezinárodní ochranu v poskytnutí údajů, obvinila zapisující pracovníci OAMP MV ČR, která údajně nezapsala do protokolu všechny věci, které jmenovaná v průběhu správního úkonu sdělila. Následně ještě potvrdila, že si protokol o pohovoru četla. Správní orgán konstatuje, že předmětné tvrzení je zcela nepravdivé a pouze podtrhuje nevěrohodnost azylového příběhu žadatelky, která, vidno z obsahu protokolu o pohovoru, nevyužila práva na zpětné přetlumočení zaprotokolovaných otázek, byť v doplňujícím pohovoru tvrdila, že pohovor četla, aby následně při konfrontaci správním orgánem s tímto evidentním rozparem následně uvedla, že protokol nečetla.

22. Žalovaný neshledal ani u žalobce c), že by jeho aktivity měly politickou souvislost. Žalobce c) k dotazu na politické přesvědčení uvedl, že nikdy nebyl politicky aktivní a nemá žádný vztah k politice. O žádné politické aktivitě ve smyslu aktivního uplatňování politických práv a svobod se nezmínil žalobce c) ani jeho manželka, která k fotografické činnosti manžela na Ukrajině výslovně uvedla, že manžel fotky nepořizoval za účelem pomáhat Rusku proti Ukrajině nebo naopak. Jeho fotky nebyly politicky motivované a pořizované za účelem aktivního uplatňování a vyjadřování politických práv, nic takového nelze dovodit ani z kontextu azylového příběhu žadatele, který se nesnažil o politický podtext a aktivní uplatňování politických práv, jak uvedl v doplňujícím pohovoru. Správní orgán proto konstatoval, že žalobce c) nesdělil žádnou skutečnost svědčící o tom, že by na Ukrajině jakýmkoliv způsobem uplatňoval svoje politická práva či svobody. V průběhu správního řízení rovněž neuvedl, že by měl jakékoliv potíže spojené s uplatňováním politických práv a svobod a byl pro ně ve vlasti pronásledován.
23. Správní orgán se zabýval tvrzenými problémy žalobce c) na blokpostu dne 29. 9. 2018 s pracovníky SBU, které pro něj byly posledním impulsem k opuštění vlasti. Jmenovaný byl konkrétně zadržen na ukrajinské straně blokpostu při cestě do M., kde chtěl pro svoji rodinu zajistit zázemí k přestěhování, nicméně pro nevhodný obsah fotografií v jeho notebooku s podezřením na protistátní obsah byl podroben výsledku ze strany pracovníků SBU, vystaven mučení a bylo mu nabídnuto, aby podepsal spolupráci s SBU, jinak bude obviněn ze spolupráce s teroristy. Správní orgán nicméně po podrobném prozkoumání azylového příběhu jmenovaného shledal zásadní vnitřní rozpory a nekonzistentnost jeho výpovědí, i po porovnání s tvrzeními manželky stran jejího azylového příběhu. Na základě výpovědi žalobce c) nedospěl k názoru, že by v jeho případě došlo ze strany ukrajinského státu (SBU) k pronásledování ve smyslu § 2 odst. 4 zákona o azylu, tedy závažnému porušení lidských práv jmenovaného, která byla prováděna, podporována a trpěna původci pronásledování. Žalobce c) neuvedl, že by jím tvrzené zadržení nebo výsledek měly jakoukoliv souvislost s jeho rasou, pohlavím, náboženstvím, národností, příslušností k určité sociální nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě a v případě návratu do vlasti by měl odůvodněný strach z pronásledování ze strany ukrajinských státních orgánů z výše uvedených důvodů. Ojedinelé zadržení žadatele není svou povahou dostatečně závažné, ani se nikterak neopakovalo a rozhodně nepředstavuje vážné porušení základních lidských práv žadatele, zejména práv, od nichž se podle čl. 15 odst. 2 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod nelze odchýlit. Správní orgán nepopíral, že z žadatelem popisovaného průběhu výsledku lze dovodit i nelegální jednání příslušníků SBU vůči jeho osobě, kdy jmenovaný při výsledku po odmítnutí nabídky od SBU ke spolupráci byl vystaven bití, údajně mu přerazili ruce obušky, nicméně se jednalo o ojedinelý incident, tedy žadatel nebyl ve vlasti vystaven dlouhodobému, opakovanému a systematickému negativnímu jednání, které by ve svém souběhu dosáhlo intenzity pronásledování. Správní orgán dále poukázal na zásadní rozpory stran intenzity fyzické újmy, která jmenovanému měla být pracovníky SBU způsobena. Výsledek, při kterém byl vystaven bití, trval zhruba dvě hodiny (resp. dle tvrzení v doplňujícím pohovoru - několik hodin). Po návratu domů (viz protokol o pohovoru manželky) měl jmenovaný nafouklá modrá zápěstí, nemohl si ani rozepnout límeček a sundat oblečení, držet

propisku a jeho ruce byly dřevěné. Následující den podstoupil vyšetření v š. nemocnici, kdy rentgen neprokázal žádné zlomeniny. Správní orgán konstatoval, že pokud by jmenovaný skutečně byl vystaven při výslechu SBU fyzickému mučení, které pracovníci směřovali na jeho ruce, je v zásadě nemožné, aby po příjezdu domů osobně smazal vlastníma rukama (s dočasně ochromenými, poškozenými a nefunkčními prsty na rukou) všechny kontakty a vyhodil z mobilu sim karty. Jeho manželka shodně v prvním pohovoru s ní vedeném uvedla, že manžel po příchodu domů vypnul telefon, vyhodil sim kartu, smazal sociální účty a všechny fotky ze sociální sítě vKontakte. Správní orgán konstatoval, že jmenovaný by osobně takové úkony, pokud by skutečně měl dočasně nefunkční prsty na rukou, mohl vykonat jen stěží. S předmětným rozporem byl žadatel konfrontován v doplňujícím pohovoru a potvrdil, že za částečné pomoci manželky, ale hlavně osobně smazal účty na sociálních sítích a vyhodil sim karty z mobilu. Při následném poukázání správním orgánem, jak mohl tyto aktivity osobně vykonat, žadatel nově uvedl, že prsty mohl hýbat, nebyly zlomené. Výše uvedené rozpory považuje správní orgán za zásadní, neboť vyvolávají důvodné pochybnosti o věrohodnosti žadatelem prezentovaném souběhu událostí stran jeho mučení pracovníky SBU. Tyto pochybnosti podporuje i nejistá výpověď manželky jmenovaného, která v prvním pohovoru popsala úkony, které její manžel vykonal po příchodu domů, nicméně v doplňujícím pohovoru poté, co jí správní orgán v položené otázce zopakoval její vlastní výpověď, a tuto potvrdila, na následující otázku, jakým způsobem manžel vypnul telefon, vyhodil sim karty apod., nebyla schopna věrohodným způsobem formulovat svojí odpověď a nevybavila si nic konkrétního. Při následně správním orgánem shrnuvší otázce stran zjevné dočasné manuální nefunkčnosti rukou jmenovaného, a tedy nemožnosti jím osobně provést tvrzené úkony, manželka žadatele rovněž tyto rozpory nedokázala objasnit a nechtěla se blíže vyjádřit. Je nesporné, že žalobci dostali dostatečný prostor k objasnění evidentních nejasností jejich azylových příběhů, nicméně věrohodným způsobem tyto nuance neobjasnili. Závěry správního orgánu podtrhuje i absence lékařské zprávy o tvrzeném vyšetření žadatele v š. nemocnici, kterou žalobci nedoložili, přestože k tomu byli správním orgánem vyzváni. Stran průběhu zadržení žalobce c) pracovníky SBU správní orgán konstatoval, že jmenovaný byl dle svých tvrzení donucen podepsat prohlášení o spolupráci, které vlastnoručně vyhotovil. Po návratu domů vše vyprávěl manželce (předmětné tvrzení potvrdil i v doplňujícím pohovoru), nicméně ta ve svém azylovém příběhu nic takového nepotvrdila, pouze se zmínila, že byl jmenovaný nucen podepsat papír o spolupráci s teroristy, což odmítnul a dokument nepodepsal (resp. v doplňujícím pohovoru uvedla, že neví, zda manžel měl něco podepsat). Další nejasnosti a rozpory správní orgán shledal stran fotografických aktivit jmenovaného pro orgány DNR, kdy žadatel v prvním pohovoru nejprve potvrdil, že spolupracoval se separatisty, kdy jezdil filmovat místa, kde vybuchly miny a dopadly střely, a natáčel rozstřílená auta, kdy tyto aktivity prováděl pouze na objednávku. Následně uvedl, že se separatisty nijak nespolečně pracoval. V doplňujícím pohovoru pak jmenovaný konstatoval, že byl nucen fotit pro úřady DNR a nemohl odmítnout. Správní orgán poukázal na zjevnou nekonzistentnost azylového příběhu žalobce c), který opakovaně upravoval svoje výpovědi. Žalobkyně a) uvedla, že manžel natáčel vše, za co by mohl získat peníze, a zvaly ho místní úřady, aby natáčel různé události, přičemž její manžel již před válkou spolupracoval s městem a fotil více než 10 let. Výše uvedené skutečnosti potvrzují focení jmenovaného i na veřejných akcích organizovaných státními orgány v

místě jeho trvalého bydliště, nicméně zásadním faktem je, že manželka jmenovaného neuvedla, že by žadatel tyto aktivity konal povinně, na nátlak státních orgánů, a v případě odmítnutí byl nebo mohl být vystaven pronásledování. Jmenovaný byl správním orgánem dotázán, co by se stalo v případě odmítnutí fotografování pro orgány DNR, avšak o žádné konkrétní hrozbě se nezminil, přičemž žádnému pronásledování nebyl vystaven ani poté, co v době zákazu nočního vycházení vědomě vyfotil vojenskou kolonu, militární fotografii umístil na internetu, a následně byl vojenskou správou pouze upozorněn, aby tak v budoucnu nečinil, tedy žádnému příkoří vystaven nebyl. Stran tvrzení žadatele, že jeho osobní údaje byly zaregistrovány do databáze a nebude vpuštěn na Ukrajinu, správní orgán konstatoval, že předmětné tvrzení neshledal věrohodným. Jmenovaný nejprve tvrdil, že nebude vpuštěn na území Ukrajiny. V doplňujícím pohovoru uvedl, že by neprošel přes kontrolu na blokpostu, která zjistí jeho identitu. Následně nicméně konstatoval, že pokud by se dostal na Ukrajinu, měl by problémy. Při konfrontaci správním orgánem, zda by k jeho zadržení na hranicích došlo, spekulativně prezentoval, že se domnívá, že ho zadrží, aby následně uzavřel, že neví, zda by v jeho případě došlo k zadržení. Předmětnou databázi jmenovaný osobně neviděl, nevěděl, zda vůbec existuje a pouze vyjádřil svoji domněnku, že existuje. Nelze opomenout, že i přes podezření SBU na separatistické aktivity žadatele, tento nebyl zadržen (přestože SBU tak nepochybně mohla učinit přímo na blokpostu) a nebylo proti němu oficiálně vzneseno žádné obvinění. Správní orgán konstatoval, že v případě jakéhokoliv obvinění žadatele na Ukrajině, které je v rovině ryze hypotetické, žadatel může využít dostupné prostředky vnitrostátní ochrany, kterých dosud vůbec nevyužil, přestože do svého zadržení na blokpostu neměl žádné problémy s ukrajinskými státními orgány. S ohledem na výše prokázané rozpory a nekonzistentnost azylového příběhu žalobce c) správní orgán považoval za zjevně nepravděpodobné, aby žalobce c) vědomě procházel přes blokpost s notebookem obsahujícím četné množství fotografií i s militárním obsahem stran vojáků, vojenské techniky a významných dnů na území DNR, přestože jeho manželka potvrdila, že u mužů kolem 40 let věku provádějí přísnou kontrolu a věnují jim pozornost, a jmenovaný si byl plně vědom citlivosti militárních fotografií, neboť již v minulosti čelil problémům s vojenskou správou DNR pro vyfocení vojenské kolony. Manželka při konfrontaci s touto skutečností uvedla, že to byla hloupost, předtím o tom nepřemýšlel, protože je zájmeno stěhování do M. Ani žalobce c) v prvním pohovoru netvrdil, že by měl při překročení hranic nějaký strach v důsledku obsahu fotografií v notebooku. V doplňujícím pohovoru nicméně při konfrontaci správním orgánem, proč cestoval ze separatistického území na ukrajinské vládní s notebookem plným „separatistických fotografií“, které pořizoval pro nepřátelský vojenský aparát vůči ukrajinské vojenské správě, žalobce c) uvedl, že obavy měl. Správní orgán poukázal na zásadní nuanci, kdy jmenovaný na jednu stranu tvrdil, že si byl vědom nebezpečí obsahu fotografií a s tím spojených rizik, nicméně další focení pro DNR neodmítnul. Blíže se vyjádřil v tom smyslu, že jakákoliv spolupráce s DNR včetně dovozu jídla je problematická a lze ji považovat za separatismus, tím méně logické je jeho následné vyjádření, že focení a spolupráce s DNR mu nepřišla hrozná, tedy v tomto svém jednání subjektivně nepočítal problémy, přestože výše tvrdil, že měl obavy. Správní orgán dále poukázal na vyjádření žadatele stran otázky, proč tedy vědom si oněch rizik fotil militární fotografie, kdy jmenovaný uvedl, že pokud měl jen jeden člen rodiny potíže se separatistou, tyto problémy následně měla celá rodina, a

zcela kontroverzně doplnil, že doufal v konec války a změnu. Správní orgán s ohledem na výše uvedené četné rozpory shledal azylový příběh žadatele za nevěrohodný, vytvořený jím pouze pro účely dosažení pozitivního rozhodnutí k jeho žádosti.

25. Správní orgán zdůraznil nutnost vyčerpání prostředků vnitrostátní ochrany a odkázal na znění rozsudku NSS č. j. 8 Azs 23/2008-75 ze dne 10. 6. 2008 a NSS č. j. 6 Azs 8/2003 ze dne 11. 3. 2004. Žalobce c) možnost vnitřní ochrany předem zavrhl pro subjektivní tvrzení, že by ho žádný advokát nezastupoval.
26. Správní orgán se v neposlední řadě seznámil s aktuální bezpečnostní situací na Ukrajině, kdy vycházel zejména z Informace OAMP Ukrajina - Situace v zemi, ze dne 25. 4. 2019, dle které zhoršená bezpečnostní situace panuje pouze v Doněcké a Luhanské oblasti, kde se bezpečnostní incidenty soustřeďují k tzv. linii dotyku, nicméně mimo tyto oblasti podle výročních zpráv vládních i nevládních organizací nedocházelo v roce 2017, ani v průběhu 2018 k bezpečnostním incidentům v žádné z dalších ukrajinských oblastí kromě Luhanské a Doněcké. K celkové bezpečnostní situaci na Ukrajině správní orgán dále konstatoval, že dle Příručky procedur a kritérií pro přiznání postavení uprchlíka podle Úmluvy o právním postavení uprchlíků a Protokolu týkajícího se právního postavení uprchlíků (New York 1967), vydané UNHCR v Ženevě v září roku 1979, osoby, které byly donuceny opustit svou vlast na základě ozbrojeného národního nebo mezinárodního konfliktu nejsou považovány za uprchlíky. Žalobkyně a) ve vlasti naposledy s nezletilým trvale žila v Doněcké oblasti na území tzv. Doněcké lidové republiky, nicméně bezpečnostní situace v této oblasti není předmětem tohoto konkrétního posuzování, protože v zásadě nosnou otázkou je posouzení možnosti vnitřního přesídlení jmenovaných do jiné části Ukrajiny, tzn. oblasti pod kontrolou ukrajinské ústřední vlády, včetně vyloučení porušení čl. 8 kvalifikační směrnice. Zákon o azylu (§ 14a), pamatuje na situace, kdy cizinci hrozí v případě návratu do vlasti vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, možností udělení doplňkové ochrany, a to právě z toho důvodu, že existence ozbrojeného konfliktu v zemi původu žadatele nemůže být důvodem pro udělení azylu. V případě žalobkyně a) a jejího nezletilého syna žalobce b) správní orgán neshledal žádné důvody, které by bylo možné označit za azylově významné, a konstatoval zároveň, že po podrobném prostudování výpovědí shledal žádost za čistě účelovou, podanou ve snaze legalizace dalšího pobytu. Správní orgán poukázal na skutečnost, že rodina I. neopustila vlast a nevycestovala do České republiky s cílem požádat o mezinárodní ochranu, pouze se domnívali, že si zde budou moci zařídit nějaký pobyt takovou cestou, aby se nemuseli vracet na Ukrajinu, proto nepožádali o ochranu bezprostředně po příjezdu. Až právní zástupce jim poradil o možnosti požádat o mezinárodní ochranu. Správní orgán v této souvislosti odkázal na rozsudky NSS v Brně č. j. 2 Azs 423/2004 ze dne 20. 10. 2005 a č. j. 2 Azs 137/2005 ze dne 9. 2. 2006 a povinnost o azyl žádat bezprostředně poté, co má k tomu žadatel příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového. Jakkoliv totiž není v zákoně o azylu stanovena konkrétní lhůta, v níž je po překročení hranice potřeba požádat o azyl, je třeba, aby podání žádosti o azyl následovalo skutečně neprodleně po vstupu do České republiky, nebránilo-li tomu nějaké závažné okolnosti. Žalobci se sice opožděné podání žádostí o mezinárodní ochranu snažili objasnit drobnými a zcela

běžnými zdravotními komplikacemi jejich nezletilého syna, nicméně svoji situaci podrobně konzultovali s právníkem v polovině listopadu 2018, kdy byli podrobně seznámeni s možností požádat o mezinárodní ochranu, nicméně tak neučinili, což dle správního orgánu je nepřímým důkazem toho, že situaci ve své domovské zemi, pokud jde o důvody, pro něž lze azyl udělit, ve skutečnosti nepociťovali natolik palčivě. Žalobci nepociťovali potřebu bezprostředního požádání o mezinárodní ochranu, neboť zde rodina pobývala v bezvízovém režimu na biometrické pasy. Žalobkyně a) odkázala na vyjádření právníka a zánět zubu nezletilého syna, což nepochybně nejsou relevantní důvody znemožňující včasné podání žádosti o mezinárodní ochranu. Žalobkyně a) prezentovala svůj azylový příběh pouze v návaznosti na tvrzené problémy manžela s SBU, které byly správním orgánem shledány za nevěrohodný a nepravděpodobný souběh událostí, nekonzistentnost výpovědí byla prokázána jak komparací protokolů o pohovorech žalobců a), c), tak vnitřními rozpory v tvrzeních žalobkyně a). Nad rámec v tomto kontextu správní orgán zdůraznil, že žalobci poukazovali na dlouhodobě špatnou situaci v Š., nicméně rodina I. zůstala v Š. až do podzimu 2018, přestože mohli využít vnitřního přesídlení na ukrajinské vládní území mnohem dříve, nejpozději poté, co si zkraje roku 2018 vyřídili v M. biometrické cestovní doklady, nicméně tak dlouhodobě neučinili a na území DNR dobrovolně zůstávali, aby následně v azylovém příběhu poukazovali na negativní faktory jejich pobytu v Š. Žadatelka s tímto rozporem byla konfrontována, svoje rozhodnutí opustit DNR až na podzim 2018 objasnila tak, že doufala v konec války, což s ohledem na evidentní zamrznutí konfliktu a jeho trvání již 5 let je v zásadě nepřesvědčivý argument. Správní orgán tak neshledal při návratu do vlasti odůvodněný strach z pronásledování z důvodů ve smyslu ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu. Z učiněných zjištění pak nevyplyvá, že by v České republice byl udělen azyl některému z rodinných příslušníků žalobců, žalobci tak nesplňovali podmínky pro udělení azylu za účelem sloučení rodiny podle § 13 zákona o azylu.

27. Správní orgán se dále pro účely zkoumání podmínek pro udělení humanitárního azylu zabýval zejména rodinnou, sociální a ekonomickou situací žalobkyně a) a jejího nezletilého syna žalobce b) a přihlédl i k jejich věku a zdravotnímu stavu. Z výpovědi žalobkyně a) nevyplynul žádný zvláštního zřetele hodný důvod pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu. Jmenovaná je dospělou, plně právně způsobilou osobou, ona i její nezletilý syn jsou zdravotně v pořádku. Zároveň má plnou oporu ve svém manželovi, který se jako podnikatel úspěšně živil na Ukrajině fotografováním, do kterého podpůrně zahrnul i manželku, našel pracovní uplatnění i v České republice a uvedl, že jsou finančně zajištěni. Jmenovaná se udělení humanitárního azylu nijak výslovně nedomáhala, humanitární azyl je udělován pouze za výjimečných okolností v případech, kdy nebyl shledán důvod pro udělení azylu dle § 12 a kdy by bylo zcela „nehumánní“ azyl neudělit. V případě jmenovaných však na základě všeho výše uvedeného správní orgán takové skutečnosti neshledal. Podmínky neshledal ani u žalobce c), jde o dospělého muže v produktivním věku a v dobrém zdravotním stavu, který je schopen i po návratu do vlasti najít pracovní uplatnění.
28. Správní orgán též hodnotil podmínky pro udělení doplňkové ochrany. Žalobkyně a) neuvedla a ani správní orgán nenalezl žádné skutečnosti, na základě kterých by mohla jí a jejímu nezletilému synovi žalobci b) hrozit v případě návratu do vlasti vážná újma

uložením nebo vykonáním trestu smrti, neboť ten byl na Ukrajině zrušen v roce 2000, jak vyplývá z Informace OAMP – Situace v zemi, ze dne 25. 4. 2019. Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda žalobkyni a) a jejímu nezletilému synovi hrozí v případě návratu do vlasti nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání ve smyslu čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a Úmluvy proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání. Doplňkovou ochranu v případě nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestu shledat pouze tam, kde takové nebezpečí reálně a bezprostředně hrozí, nikoli tam, kde vůbec nastat nemusí či může nastat jedině v případě přidružení se jiných okolností nebo skutečností, které dosud nelze předjímat. Správní orgán nezjistil žádnou skutečnost, ze které by vyplývalo, že by jmenovaní byli na Ukrajině vystaveni skutečně hrozícímu nebezpečí vážné újmy podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, tedy nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, nebo by jim takové nebezpečí po návratu do vlasti reálně hrozilo. Jmenovaní ve vlasti nikdy neměli žádné problémy, žalobkyně a) pouze prezentovala subjektivní domněnky v návaznosti na incident jejího manžela s SBU, který správní orgán shledal nevěrohodným. Žalobkyně a) navíc potvrdila, že o žádné konkrétní hrozbě pro syna neví, a pouze vyjádřila hypotetickou domněnku, že by mohla být zadržena na ukrajinských hranicích. Tedy prezentovala hypotetické domněnky z možného souběhu událostí, který vůbec nemusí nastat. Výše uvedené skutečnosti v zásadě nevypovídají o reálně a bezprostředně hrozícím nebezpečí vážné újmy v podobě mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Nelze opomenout, že manžel jmenované svojí situaci vůbec neřešil, nevyužil dostupné prostředky vnitrostátní ochrany, manželé vycestovali do České republiky za účelem legalizace pobytu. Až poté, co zjistili, že v takovém případě jsou nuceni vycestovat zpět na Ukrajinu, požádali o několik týdnů později o mezinárodní ochranu. K námitce ohledně jazykových problémů na Ukrajině v důsledku schválení zákona o výhradním užívání ukrajinštiny správní orgán konstatoval, že předmětný zákon dopadá rovným dílem na veškeré obyvatelstvo Ukrajiny, rodina I. žádným jazykovým problémům ve vlasti nečelila a žalobkyně a) připustila, že by takovým problémům osobně čelit nemuseli a nejedná se o důvod, pro který požádala o udělení mezinárodní ochrany. Správní orgán neshledal hrozbu ve smyslu § 14a zákona o azylu ani u žalobce c) s odůvodněním, že jeho azylovému příběhu neuvěřil.

29. Správní orgán se dále zabýval postavením neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, přičemž z Informace MZV ČR č. j. 110372/2018-LPTP ze dne 16. 5. 2018 nevyplývá, že by byl uplatňován jakýkoliv postih či diskriminace proti občanům Ukrajiny, kteří se do vlasti vrátili po dlouhodobém pobytu v zahraničí či jako neúspěšní žadatelé o mezinárodní ochranu. Po zhodnocení výpovědi žalobkyně a) o okolnostech jejího pobytu ve vlasti před odchodem ze země, posouzení hlavních motivů k odchodu z vlasti a výše citovaných informačních zdrojů, nedospěl správní orgán rozhodující ve věci k závěru, že by žalobcům v případě návratu do vlasti hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu. Správní orgán v případě výše jmenovaných posuzoval také otázku, zda jim v případě návratu do vlasti nehrozí vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného

konfliktu. Dle Informace OAMP Ukrajina - Situace v zemi, ze dne 25. 4. 2019 se od roku 2015 politická i bezpečnostní situace v zemi stabilizovala a jako takovou ji lze charakterizovat i v roce 2018, ačkoliv centrální vláda nadále neměla pod kontrolou poloostrov Krym, který byl po anexi včleněn do Ruské federace, a část Luhanské a Doněcké oblasti, na jejichž území byly vytvořeny samozvané lidové republiky kontrolované proruskými separatisty. Bezpečnostní incidenty se soustřeďují k tzv. linii dotyku, na které od znatelného snížení síly bojů v říjnu 2015 dochází k častému lokálnímu propuknutí bojů. K napjaté situaci na linii dotyku přispívá fakt, že nedošlo k úplnému stažení těžkých zbraní z linie, ačkoliv se jedná o součást minských dohod. K bezpečnostním incidentům docházelo pouze přibližně 7 km od linie dotyku. Podle Mezinárodního trestního soudu (ICC) lze považovat dle dostupných informací situaci na Krymu a v Sevastopolu za mezinárodní ozbrojený konflikt, který začal nejpozději 26. 2. 2014, kdy Ruská federace rozmístila vojáky na ukrajinském území bez souhlasu ukrajinské vlády. ICC označil probíhající konflikt na východě Ukrajiny s jednotkami Doněcké a Luhanské lidové republiky za vnitřní ozbrojený konflikt. V oblasti střetů u linie dotyku žilo podle odhadů od 100 tis. do 200 tis. osob. Obě strany byly v konfliktu nařknuty z činů klasifikovatelných jako válečné zločiny včetně mučení a porušování mezinárodního humanitárního práva. Podle Úřadu pro koordinaci humanitárních záležitostí (OCHA) bylo konfliktem přímo nebo nepřímo zasaženo 4,4 mil. Ukrajinců. Konflikt na východě Ukrajiny byl hlavním zdrojem vnitřního přesídlení a uprchlíků, kteří odcházeli do okolních států, zejména do Běloruska a Ruské federace, ale i Polska a dalších zemí EU. Podle vládních i nevládních výročních zpráv nedocházelo v roce 2018 k bezpečnostním incidentům v žádné z dalších ukrajinských oblastí kromě Luhanské a Doněcké. Ze shromážděných aktuálních informací o situaci na Ukrajině vyplývá, že došlo k zakonzervování ozbrojeného konfliktu a napjatá situace přetrvává pouze na pomezí Doněcké a Luhanské oblasti, v příhraničních oblastech s Ruskem a v okolí města M. Bezpečnostní incidenty na východě Ukrajiny se od října roku 2015 omezují výhradně na linii dotyku, přičemž v sousedních oblastech, tj. Dněpropetrovské, Charkovské a Záporožské oblasti k žádným ozbrojeným incidentům nedocházelo a nedochází. Správní orgán odkázal na usnesení NSS č. j. 9 Azs 196/2016 - 47 a na rozsudek NSS č. j. 5 Azs 28/2008-68 ze dne 13. 3. 2009, podle kterých situaci na Ukrajině nelze klasifikovat jako „totální konflikt“. Při posuzování hrozby vážné újmy je nutné aplikovat třístupňový test, který lze přeformulovat do tří následujících otázek, zda se nachází země žadatelova původu v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, zda je žadatel o mezinárodní ochranu civilistou, zdali hrozí žadateli o mezinárodní ochranu vážné a individuální ohrožení života nebo tělesné integrity z důvodu svévolného (nerozlišujícího) násilí, přičemž pro existenci hrozby vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu musí být odpověď na všechny tři otázky kladná. Při aplikaci tohoto testu správní orgán dospěl k závěru, že ačkoliv na první dvě otázky testu zní odpověď ano, tak žalobcům zároveň v případě návratu do vlasti nehrozí vážné a individuální ohrožení života nebo tělesné integrity z důvodu svévolného (nerozlišujícího) násilí. Situaci na Ukrajině totiž nelze, jak vyplývá z výše řečeného, klasifikovat jako „totální konflikt“, ve kterém je z povahy věci - tj. z důvodu pouhé přítomnosti na daném území - vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy každý civilista. Správní orgán se proto zabýval otázkou, zda se jmenovaní můžou bezpečně usadit v jiné části Ukrajiny v souladu s čl. 8 směrnice EU a Rady 2011/95/EU. V tomto ohledu přihlédl k situaci v těchto částech státu (které jsou pod

kontrolou centrální ukrajinské vlády a s ohledem na bezpečnost jsou stabilní) a k osobní situaci rodiny I., která ve vlasti naposledy trvale žila v Š.

30. Správní orgán proto následně posoudil, zda jmenovaní naleznou účinnou ochranu v jiné části

Ukrajiny prostřednictvím vnitřního přesídlení včetně zachování minimálního standardu ochrany lidských práv bez nebezpečí hrozící vážné újmy. V tomto ohledu se nejprve podrobně seznámil s dostupnými informacemi z obecně uznávaných a obsahově vyvážených relevantních zdrojů stran postavení vnitřně přesídlených osob na Ukrajině. Z Informace OAMP Ukrajina: Vnitřně vysídlené osoby z 20. 2. 2019 vyplývá, že na registraci vnitřně vysídlené osoby se váží nejružnější benefity, především státní podpora, nebo nárok na podporu ubytování. V září 2017 došlo ke zjednodušení postupu pro vyplacení podpory pro vnitřně vysídlené osoby spolu s některými adresnými dávkami pro ně, např. možnost výplaty i na jiný účet než ve státní bance Ošadbank nebo zvýšení peněžního stropu pro nárok na výplatu sociální podpory pro vnitřně vysídlené osoby. Konkrétní výše státního příspěvku pro vnitřně vysídlené osoby byla 880 hřiven (33 dolarů) za měsíc pro dítě nebo osoby s handicapem, 440 hřiven (16 dolarů) za osobu schopnou práce a 2400 hřiven (89 dolarů) za měsíc maximálně v součtu pro celou rodinu. Z Informace LANDINFO z 19. 12. 2017 pak vyplývá, že legislativa na úseku vnitřně vysídlených osob se i přes jisté problémy trvale zlepšuje, narůstá počet ukrajinských nestátních organizací na pomoc vnitřně vysídleným osobám, ukrajinský stát nabízí některým vnitřně vysídleným osobám ubytování v tzv. kolektivních střediscích a dle posledních průzkumů jsou názory trvale usdlých Ukrajinců na tyto osoby buď pozitivní, nebo neutrální. Správní orgán konstatoval, že z výše citovaných zpráv jednoznačně vyplývá solidarita a pospolitost ukrajinských spoluobčanů s vnitřně vysídlenými osobami, které se mnohdy po přestěhování nachází v tíživé životní a finanční situaci, a právě z tohoto důvodu stát schválil několik zákonů na podporu těmto osobám, kterým jsou vypláceny různé benefity a mají nárok na sociální podporu formou finančních příspěvků na bydlení i zaměstnání. Ze zpráv jednoznačně vyplývá, že podmínky pro výplatu dávek se zjednodušují, ukrajinská vláda zvýšila strop pro výplatu těchto dávek a dle nejnovějších průzkumů naprostá většina vnitřně vysídlených osob potvrdila částečné až plné integrování do místní komunity. Případné postavení jmenovaných, jako osob vnitřně přesídlených, by se nijak nelišilo od stovek tisíc ukrajinských spoluobčanů, kteří svou situaci v důsledku vnitřního ozbrojeného konfliktu na východě země a hrozeb v jeho důsledku pro ně plynoucích, jednoduše vyřešili prostým přesídlením v rámci země do některé z 22 z celkového počtu 24 oblastí, na které je Ukrajina administrativně rozdělena. Ostatně žalobci plánovali dobrovolně využít vnitřní přesídlení a přestěhovat se na ukrajinské vládní území (do M.). Žalobkyně a) má pevnou oporu ve svém manželovi, který se před odchodem z vlasti úspěšně živil jako fotograf, deklaroval, že jsou finančně zajištěni a našel pracovní uplatnění i v České republice. Žalobci i v případě problémů s integrací na ukrajinském pracovním trhu mohou požádat o přiznání státem poskytované sociální podpory. Podle Informace MZV ČR č. j. 111866/2018-LPTP ze dne 12. 6. 2018 i v roce 2017 pokračovala stabilizace ukrajinské ekonomiky (růst HDP o 2,5 %), nezaměstnanost se pohybovala na úrovni do 10 % a reálné mzdy vzrostly o 19 %. Žalobci jsou oprávněni požádat o dotaci na bydlení, která se poskytuje vždy na období jednoho roku nebo dotaci na komunální poplatky k

úhradě nezbytných nákladů s bydlením spojených, přičemž i využití této formy podpory posiluje celkové závěry správního orgán o relevantnosti a přiměřenosti vnitřního přesídlení jmenovaných, kdy nedojde „*k extrémnímu zhoršení jejich sociálního a ekonomického postavení, přičemž určité nepohodlí je akceptovatelné*“ (viz. usnesení NSS v Brně č. j. 2 Azs 148/2015 ze dne 24. 9. 2015). V neposlední řadě žalobci mohou využít podporu od nestátních organizací (které mj. pomáhají vnitřně vysídleným osobám) nebo řady mezinárodních a zahraničních humanitárních organizací jako např. UNHCR, OCHA, IOM, Červený kříž, Norsk Flyktninghjelp apod. Každé přesídlení může být spojeno s určitou ztrátou konformity a dočasného pohodlí, nicméně v případě jmenovaných nelze než dospět k závěru, že pro ně bude realizovatelné (tzn. žalobci budou mít přístup k sociálním službám, získání zaměstnání a státem poskytovaným příspěvkům) a nebudou vystaveni reálnému nebezpečí vážné újmy ve smyslu zákona o azylu.

31. Případné vycestování jmenovaných po posouzení informací o zemi původu a skutečnostech sdělených žalobci nepředstavuje ani rozpor s mezinárodními závazky České republiky. K tomuto závěru dospěl správní orgán zejména po přihlédnutí k absenci jakýchkoliv rodinných vazeb na území České republiky. Žalobci nesplnili ani podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14b odst. 1 zákona o azylu. S ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti dospěl k závěru, že žalobce podmínky pro udělení doplňkové ochrany nesplňuje a doplňkovou ochranu neudělil.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

32. Městský soud v Praze samostatně podané žaloby proti dvěma rozhodnutím spojil na žádost účastníků ke společnému řízení. Při rozhodování vycházel ze správního spisu a doplnil dokazování při ústním jednání, a to o dvě listiny s předvoláním žalobce c). Z těchto listin vyplývá, že žalobce c) byl předvolán SBU na den 27. 12. 2019 a na den 20. 1. 2020 na odbor vyšetřování.
33. Soud na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“), a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba ohledně žalobců a) a b) není důvodná, ohledně žalobce c) důvodnost částečně shledal.
34. Podle § 12 zákona o azylu azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

35. Podle § 14 zákona o azylu jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.
36. Podle § 14a zákona o azylu doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
37. Podle § 2 odst. 7 zákona o azylu pronásledováním nebo vážnou újmou není, pokud se obava cizince z pronásledování nebo vážné újmy vztahuje pouze na část území státu, jehož státní občanství má, nebo, je-li osobou bez státního občanství, státu jeho posledního trvalého bydliště a může-li cizinec bezpečně a oprávněně odcestovat do jiné části státu, do ní vstoupit a v ní se usadit, a pokud s přihlédnutím k situaci v této části státu a k jeho osobní situaci v této části státu a) nemá odůvodněný strach z pronásledování ani nejsou dány důvodné obavy, že by mu zde hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy, nebo b) má přístup k účinné ochraně před pronásledováním nebo vážnou újmou.
38. Námitku žalobců a), b), c) ohledně nedostatečného poučení při seznamování s podklady rozhodnutí soud neshledal důvodnou. Podle § 4 odst. 2 správního řádu správní orgán v souvislosti se svým úkonem poskytne dotčené osobě přiměřené poučení o jejích právech a povinnostech, je-li to vzhledem k povaze úkonu a osobním poměrům dotčené osoby potřebné. Před vlastním započítím pohovoru dne 18. 1. 2019 byli žalobci za přítomnosti tlumočnice ruského jazyka poučeni o povinnosti v průběhu správního řízení poskytovat ministerstvu vnitra nezbytnou součinnost a uvádět pravdivé a úplné informace nezbytné pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Žalobci byli následně k seznámení s podklady v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu řádně předvoláni, rozhodli se tohoto práva nevyužít a na předvolání se nedostavili. Byla tak dána dostatečná a zcela reálná možnost seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí a vyjádřit se k nim, jakož i učinit návrhy na doplnění dokazování. Nelze automaticky předpokládat, že žádosti bude vyhověno, a proto rezignovat na svá práva. Lze též odkázat na zásadu *vigilantibus iura*, tedy že právo přeje bdělým. Není dále pravdou, že výzva k dostavení k seznámení se s podklady znamená záměr žádost zamítnout, jak je v žalobě uváděno.
39. Žalobci a), b), c) též brojili proti závěru žalovaného, že žádost o mezinárodní ochranu nebyla podána včas. Soud neshledává časovou prodlevu při podání žádosti zásadní.

Ačkoliv je pravdou, že včasnost podání žádosti o mezinárodní ochranu může být dle judikatury významným ukazatelem pro posouzení její naléhavosti, nelze prezentovanou argumentaci odmítnout toliko s ohledem na skutečnost, že žádost nebyla podána bezprostředně po vstupu na území České republiky. Žadatelům nelze vyčítat, že při odjezdu z vlasti neměli přesnou představu o dalším postupu, pokud zvažovali různé formy pobytu, soud přitom lhůtu od příjezdu žadatelů do České republiky dne 26. 10. 2018 do podání žádosti 15. 1. 2019 nepovažuje za neúnosně dlouhou, zvláště když žadatelé zde mohli pobývat tuto dobu legálně v bezvízovém režimu na biometrické pasy. Nelze ani přehlédnout tvrzené zdravotní potíže nezletilého žalobce b) v tomto období. V zákoně o azylu není stanovena konkrétní lhůta, v níž je po překročení státní hranice potřeba požádat o azyl, byť cizinec má požádat o azyl neprodleně poté, co má k tomu příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového. Při podání žádosti s výrazným časovým odstupem po vstupu na území státu, kde mu může být ochrana formou azylu udělena, lze předpokládat, že důvody podání žádosti se již nemusejí shodovat s důvody odchodu ze země původu, což může cizince z poskytnutí azylu vyloučit podobně, jako žádost v jiné, než první bezpečné zemi. Což však není tento případ a lze přisvědčit žalobcům, že žalovaným citovaná judikatura vycházela z jiné situace, kdy naopak důvod pro podání žádosti se neshodoval s důvody odchodu z vlasti a také časový odstup byl významně delší (4 roky oproti 3 měsícům, případně 2 roky za situace, kdy žadatel navštívil Českou republiku opakovaně a zase vycestoval). K posouzení doby tří měsíců do podání žádosti srovnej též rozsudek NSS ze dne 13. 8. 2008, č. j. 2 Azs 45/2008-67. Tato námitka žalobců je tedy důvodná, nicméně i přes tento závěr žalovaný žádosti žalobců podrobil důkladnému zkoumání z hlediska naplnění podmínek pro udělení mezinárodní ochrany ve všech formách, jako kdyby je považoval za včasné. Argumentaci o pozdním podání žádosti použil toliko pro doplnění odůvodnění, proto z tohoto důvodu není na místě rozhodnutí zrušit.

40. Žalobci a), b) namítali porušení § 12 azylového zákona, avšak argumentace směřovala výhradně k údajnému uplatňování politických práv a svobod žalobcem c) a k problémům žalobce c) s SBU, sama žalobkyně a) ve vztahu ke své osobě, ani ve vztahu k žalobci b) netvrdila pronásledování nebo odůvodněný strach z pronásledování z azylově relevantních důvodů a žalovaný správně uzavřel, že žalobci a), b) podmínky pro udělení azylu ve smyslu § 12 azylového zákona nesplňují.
41. K námitce nedostatečnosti shromážděných podkladů soud uvádí, že správní orgán je obecně povinen shromáždit dostatečné podklady pro rozhodnutí, a to v návaznosti na azylový příběh žadatelů. Žalobci a) a b) z větší části odvíjeli svůj azylový příběh od žalobce c). Ohledně žalobců a) a b) byla jako důvod pro žádost o mezinárodní ochranu tvrzena špatná situace v Š., tito netvrdili žádné pronásledování za uplatňování politických práv a svobod, ani existenci odůvodněného strachu z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů. V této části odůvodnění žalovaný správně konstatoval, že zde žalobkyně a) poukazovala jen na problémy svého manžela. Žalovaný nezpochybňoval problematickou situaci v Š., nebylo však tvrzeno, že by tam byli žalobci a) a b) pronásledováni z azylově relevantních důvodů. Žalovaný pak zdůraznil, že tvrzeným negativním jevům čelilo rovným dílem veškeré obyvatelstvo v dané oblasti, a žalobci a), b) ani netvrdili, že by bylo odůvodněno rasou, pohlavím,

národnostní, náboženstvím apod. Žalovaný uvedl, že tyto problémy mohou žalobci a), b) vyřešit přestěhováním na ukrajinské vládní území. Žalovaný podrobně zdůvodnil, proč má za to, že žalobci mohou nalézt účinnou ochranu v jiné části Ukrajiny prostřednictvím vnitřního přesídlení. Popsal, jaké finanční benefity jakým způsobem mohou přesídlené osoby čerpat, legislativa na úseku vnitřně vysídlených osob se i přes jisté problémy trvale zlepšuje, narůstá počet ukrajinských nestátních organizací na pomoc vnitřně vysídleným osobám, ukrajinský stát nabízí některým vnitřně vysídleným osobám ubytování v tzv. kolektivních střediscích, dle posledních průzkumů jsou názory trvale usedlých Ukrajinců na tyto osoby buď pozitivní, nebo neutrální. Žalovaný správně zdůraznil, že z podkladů vyplývá solidarita a pospolitost ukrajinských spoluobčanů s vnitřně vysídlenými osobami, které se mnohdy po přestěhování nachází v tíživé životní a finanční situaci, podmínky pro výplatu dávek se zjednodušují, ukrajinská vláda zvýšila strop pro výplatu těchto dávek a dle nejnovějších průzkumů naprostá většina vnitřně vysídlených osob potvrdila částečné až plné integrování do místní komunity. Lze též využít podpory od nestátních organizací, které pomáhají vnitřně vysídleným osobám, nebo řady mezinárodních a zahraničních humanitárních organizací. Soud nedoplnil dokazování o zprávy, na které žalobci odkazovali, když tvrzené skutečnosti vyplývají i z podkladů již shromážděných žalovaným (ať už jde o potíže s ubytováním, financemi, přístup k vnitřně vysídleným osobám, určitá diskriminace vnitřně vysídlených osob, chybějící zdroje). Lze žalobcům přisvědčit, že vnitřní přesídlení zahrnuje určité těžkosti a problémy. Zprávy uvádějí, že ukrajinské úřady nebyly připraveny na přesuny takového množství lidí, Ukrajina však postupně činí kroky k řešení této situace. V roce 2017 bylo registrováno přes 1,7 miliónu vnitřně přesídlených osob, domácnosti s dětmi pak tvoří téměř polovinu vysídleneckých domácností, vnitřně vysídlené osoby přitom tvoří kulturně a sociálně heterogenní skupinu odpovídající rozmanitosti ukrajinské společnosti. Soud neshledal důvody, proč by právě u žalobců a), b) nemělo být reálné, přiměřené, rozumné a smysluplné. V této souvislosti nelze přehlédnout, že sami žalobci měli v úmyslu nalézt ochranu v jiné části svého domovského státu, když již činili aktivní kroky k přestěhování. V žalobě žalobkyně a) nově uvedla, že přesídlení pro ni a syna by nebylo možné vzhledem k možnému trestnímu řízení vedenému proti manželovi, když tato skutečnost by negativně ovlivňovala jejich život. V první řadě soud konstatuje, že tuto obavu žalobkyně nezmínila ani v druhém pohovoru, kde byla podrobně dotazována k okolnostem možného vnitřního přesídlení. Obavy žalobkyně jsou pak velmi neurčité, toliko že by tato situace měla negativní dopad do každé oblasti života, její obavy nejsou podloženy ničím konkrétním. Soud tak ve vztahu k žalobcům a), b) nespatřuje překážku vnitřního přesídlení ani v případném trestním stíhání žalobce c). Judikaturou správních soudů je pak konstatováno, že obecně možnost vnitřního přesídlení na Ukrajině je možná a reálná, samozřejmě s ohledem na konkrétní situaci žadatelů (např. usnesení NSS ze dne 9. 2. 2021 č. j. 3 Azs 181/2020 – 64). Ohledně otázky vnitřního přesídlení ukrajinských státních občanů lze odkázat i na rozsudek NSS č. j. 4 Azs 99/2007 – 93, či rozsudek ze dne 28. 7. 2009, č. j. 5 Azs 40/2009 – 74. Soud nezpochybňuje špatnou ekonomickou situaci a celkově horší životní úroveň na Ukrajině. Nejedná se však o skutečnosti, pro které by bylo možné žalobcům a), b) udělit mezinárodní ochranu.

42. Pokud namítali žalobci a), b) porušení § 13 azylového zákona, k tomuto porušení nedošlo, když žádnému rodinnému příslušníkovi azyl udělen nebyl, žalovaný věc i v tomto ohledu posoudil správně. Nesouhlasili-li žalobci a), b) s výsledkem řízení o žádosti žalobce c), nelze to uplatnit jako důvodnou žalobní námitku v řízení o žalobě proti rozhodnutí v jejich věci. Soud postup správního orgánu ve věci žalobce c) přezkoumává na základě jeho vlastní žaloby proti správnímu rozhodnutí.
43. Pokud namítali žalobci a), b) porušení § 14 azylového zákona, když žalovaný se nezabýval situací nezletilého žalobce b) a jejími specifiky, tato námitka je neurčitá, neboť žalobci neuvádějí, jaká konkrétní specifika mají na mysli, co měl žalovaný vzít v hodnocení podmínek pro udělení humanitárního azylu v potaz, když z odůvodnění rozhodnutí na straně 13 je zřejmé, že žalovaný věk žalobce b) v potaz vzal. Samotný nízký věk žadatele pak bez dalšího pro udělení humanitárního azylu nepostačuje, ustanovení § 14 azylového zákona je koncipováno pro výjimečné případy, žalovaný vysvětlil, proč podmínky pro jeho udělení neshledal. Nelze přehlédnout, že žalobci se aktivně získání tohoto druhu mezinárodní ochrany nedomáhali a netvrdili skutečnosti, proč by jej správní orgán měl udělit, proto též postačuje stručnější odůvodnění této části rozhodnutí. K otázce udělování humanitárního azylu se NSS vyjádřil např. v rozsudku ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55, v němž uvedl, že mezi obvyklé důvody udělování humanitárního azylu „[l]ze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory.“ Zde soud konstatuje, že je zřejmé, že této intenzity situace v Š. nedosahuje, tato oblast neleží u linie doteku, kde podle Informace OAMP ze dne 25. 4. 2019 se soustřeďují bezpečnostní incidenty, podle Informace OAMP ze dne 20. 2. 2019 zhruba v oblasti do 7 km od linie doteku. Ani tvrzení žalobců o problémech v Š. této intenzitě nenasvědčují. Pokud jde o otázku přezkoumávání rozhodnutí týkajících se humanitárního azylu, k té NSS ve svém rozsudku ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 - 48, uvedl, že „[a]zyl z humanitárních důvodů lze udělit pouze v případě hodném zvláštního zřetele. Není na něj právní nárok a posouzení důvodů žadatele je otázkou správního uvážení správního orgánu. V otázkách přezkumu správního rozhodnutí, které je ovládáno zásadami správního uvážení, zákon vytváří kritéria, podle nichž a v jejichž rámci se může uskutečnit volba, včetně výběru a zjišťování těch skutečností konkrétního případu, které nejsou správní normou předpokládány, ale uvážením správního orgánu jsou uznány za potřebné pro volbu jeho rozhodnutí. Samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z těchto skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry.“ K udělení azylu z humanitárních důvodů na základě správního uvážení žalovaného dle § 14 zákona o azylu řeší judikatura NSS v řadě rozhodnutí, např. v rozsudku ze dne 19. 7. 2004, č. j. 5 Azs 105/2004 - 72. Otázkou se zabýval též Ústavní soud v rozhodnutí ze dne 11. 11. 2002, sp. zn. IV. ÚS 532/02, v němž mimo jiné uvedl, že „[j]ednotícím principem je diskreční pravomoc správního orgánu, do níž soudům nenáleží zasahovat, leda by správní orgán nedospěl ke svému rozhodnutí řádným procesním postupem, nebo by jeho rozhodnutí nebylo řádně a logicky odůvodněno.“

44. Pokud namítali žalobci a), b) porušení § 14a azylového zákona, ve vztahu k žalobcům a), b) soud pochybení neshledal. Bylo zde namítáno, že žalovaný nesprávně zhodnotil azylový příběh žalobce c) a neshromáždil k němu dostatečné podklady, tedy šlo opět o námitky relevantní toliko k žalobci c). Pokud bude vedeno trestní řízení proti manželovi žalobkyně a), nezakládá to důvodné obavy z hrozby skutečně vážné újmy ve vztahu k žalobkyni a) a žalobci b), soud zde neshledává ani důvod pro nemožnost vnitřního přesídlení.
45. Soud nemá námitek proti postupu žalovaného, který nevycházel z listiny *Stav ekologie v nekontrolované ukrajinské části Donbassu je katastrofální*, když není vůbec zřejmé, z jakého zdroje pochází, ani z jaké doby, zdroj není zřejmý ani z dalších listin – *Ukrajina přijala zákon o výhradním užívání ukrajinského jazyka* a OSN, *Ukrajina je jednou z nejvíce vytěžených zemí světa*. Posledně jmenovaný článek zmiňuje výbuchy zejména na východě Ukrajiny. Z jaké doby je článek, také není zřejmé, autenticitu nelze nijak ověřit. Soud zde však upozorňuje, že problematická situace na Donbassu zpochybňována není. Ohledně jazykového zákona se soud ztotožňuje s argumentací žalovaného, když jazykové problémy primárně tvrzeny nebyly, žalobce c) dokonce výslovně uvedl, že hovoří i jazykem ukrajinským. Žalobkyně a) neuvedla jazykové potíže mezi důvody žádosti do poskytnutí údajů, ani je nevyjádřila do protokolu o pohovoru, přestože byla dotázána, zda chce závěrem uvést další skutečnosti. Osobně žádným jazykovým problémům nečelila. V této souvislosti se soud ztotožňuje s nekonzistentností tvrzení žalobkyně a), která nejprve tvrdila, že jazykové problémy do protokolu uvedla, pracovnice OAMP MV ČR je však nezapsala. Po konfrontaci následně žalobkyně přiznala, že jazykové problémy skutečně neuváděla. Následně tvrdila, že předložený článek je jen na doplnění, že hlavní důvod žádosti je jiný, a to zadržení manžela na blokspotu.
46. Pokud bylo namítáno, že žalovaný se nevyjádřil jednoznačně, zda uvěřil zajištění počítače žalobce c) na blogspotu, této námitce nelze přisvědčit. Žalovaný na straně 9 rozhodnutí ve věci žalobce c) uvádí, že považuje za zjevně nepravděpodobné, aby žalobce c) vědomě procházel přes blokspot s notebookem obsahujícím četné množství fotografií i s militárním obsahem, žalovaný se tedy jasně vyjádřil, že ani této části azylového příběhu žalobce c) neuvěřil.
47. Soud též nepřisvědčil námitce, že žalovaný nedal žalobcům prostor k vysvětlení rozporů. Ze spisu je zřejmé, že s žalobkyní a) i žalobcem c) byl proveden ještě doplňující pohovor, kde se žalovaný podrobně zaměřil na rozporné pasáže, či na místa, kde spatřoval mezery či nelogičnosti vyličených událostí.
48. Na základě výše uvedeného soud neshledal žalobní námitky žalobců a), b) důvodnými a jejich žalobu zamítl výrokem I. podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
49. Soud má však za to, že ve vztahu k žalobci c) je důvodná námitka nedostatečného shromáždění podkladů, a to v návaznosti na posouzení věrohodnosti jeho azylového příběhu a ve vztahu k důvodům pro udělení doplňkové ochrany. Žalobce c) tvrdil, že byl mučen SBU z důvodu podezření ze spolupráce s teroristy. Žalovaný shledal tento azylový příběh nevěrohodným, proto zcela rezignoval na shromáždění podkladů k

činnosti a praxi SBU. Žalovaný v napadeném správním rozhodnutí podrobně popsal, jaké vnitřní rozpory našel v prezentovaných skutečnostech. V této souvislosti lze odkázat na konstantní judikaturu týkající se posuzování věrohodnosti výpovědi žadatele o mezinárodní ochranu. V rozsudku ze dne 29. 5. 2009, č. j. 2 Azs 18/2009 – 79, NSS uvedl, že je nutno zaměřit se na to, „...zda výpovědi stěžovatele skutečně vykazují takové rozpory, pro které lze mít důvodně za to, že azylový příběh stěžovatele nemůže být odrazem skutečných událostí. Z dosavadní judikatury Nejvyššího správního soudu lze dovodit, že se musí jednat o nesrovnalosti podstatného charakteru, které vybočují z linie azylového případu, případně mu odporují. Podstatné hodnotící kritérium věrohodnosti výpovědi spočívá dále v tom, zda stěžovatelem uvedené události zapadají do rámce informací o zemi původu stěžovatele v relevantním časovém období.“ Není sporu o tom, že výpovědi žalobců spolu nekorespondují zcela, podstatné však je, zda je konzistentní určitá kostra příběhu. Podle názoru soudu rozpory ve výpovědích nedosahují takové míry, aby bylo možno výpovědi nijak nehodnotit ve vztahu ke zprávám o situaci v zemi. Žalovaný shledal rozpor při časovém ohraničení bití (dvě hodiny či několik hodin). V těchto formulacích soud zásadní rozpor neshledává, když je zřejmé, že doba byla žalobcem c) pouze odhadovaná, je evidentní, že v takové situaci vnímání času může být zkreslené. V situaci, kdy měl být žalobce c) mučen bitím přes ruce, soud neshledává jako zásadní popis mučícího nástroje (tyče či palice), zde lze zvážit i aspekt možného zneřádnění v průběhu překladu. Závažnější rozpor pak soud shledává v tvrzené nemožnosti hýbat prsty a manipulaci s telefonem, vyndání sim karty a vymazání dat, nicméně pokud se žalobce cítil být v ohrožení, není vyloučeno, že i s opuchlými prsty tyto pro něj důležité úkony mohl vykonat, přitom pak při nepodstatných věcech, jako je vysvléknutí a jídlo, mohl vyžadovat pomoc manželky. Vypověděla-li manželka, že žalobce c) nepodepsal přiznání ke spolupráci s teroristy, toto není v rozporu s tvrzeními žalobce c). Tvrzení o nevěrohodnosti nelze opírat o to, že žalobce c) jednou uvedl, že by nebyl na území Ukrajiny vpuštěn, a podruhé, že by měl problémy, když jde o obavy obdobné, žalobce nemusel mít zcela přesnou představu, co bude následovat. Žalobci c) nemůže být přičteno k tíži, že neznal podrobnosti k databázi, do které jej měla SBU zařadit. Lze těžko též předpokládat, že by mu SBU k této databázi poskytla nějaké informace. Žalovaný výpověď žalobce c) nijak nevztáhl ani ke zprávám, které jsou součástí podkladů pro rozhodnutí. Žalovaný žalobci c) neuvěřil jeho tvrzení o databázi, do které měly být zaneseny údaje o jeho osobě, přitom z Informace norského Centra informací o zemi původu (LANDINFO) ze dne 19. 12. 2017 vyplývá, že osoby, které pravidelně překračují linii kontaktu do oblastí pod kontrolou vzbouřenců, jsou ukrajinskou bezpečnostní službou SBU elektronicky evidovány. Je též zřejmé, že SBU o žalobce c) zájem projevuje, když soud doplnil dokazování o předvolání žalobce c) od SBU. K praktikám SBU pak žalovaný v tomto řízení žádné podklady neshromáždil. Obecné zprávy o zemi původu tak postačují ve vztahu k žalobcům a) a b), nikoli však ve vztahu k žalobci c). V návaznosti na jeho tvrzení je nutné, aby se žalovaný pokusil obstarat podklady k činnosti a praktikám SBU, ve světle těchto podkladů pak opětovně zhodnotí věrohodnost azylového příběhu žalobce c). Zde soud odkazuje na rozsudek NSS ze dne 4. 1. 2018, č. j. 10 Azs 254/2017 - 40: „Pokud se však žadatel po celou dobu řízení drží jedné dějové linie, jeho výpovědi lze i přes drobné nesrovnalosti označit za konzistentní a za souladné s dostupnými informacemi o zemi původu, pak je třeba z takové výpovědi vycházet. [...] Důkazní standard přiměřené pravděpodobnosti se aplikuje nejen v rámci celkové úvahy o

pravděpodobnosti pronásledování, ale nutně i na posouzení věrohodnosti jednotlivých dílčích tvrzení žadatele o azyl, která jsou posléze podkladem této celkové úvahy. To znamená, že pokud je přiměřeně pravděpodobné, že daná událost proběhla tak, jak tvrdí žadatel o azyl, žalovaný musí toto tvrzení vzít v potaz při celkovém posouzení žádosti o mezinárodní ochranu. Žalovaný může zcela vyloučit z celkového posouzení pouze ta fakta, u nichž je postaveno téměř najisto, že se nestaly (tj. neexistuje ani přiměřená pravděpodobnost, že k nim došlo). Ostatní tvrzení musí být součástí celkového posouzení rizika pronásledování, kde jim bude přisouzena váha podle míry pravděpodobnosti, s jakou lze soudit, že odpovídají skutečnosti. V konečné fázi tedy žalovaný posuzuje všechny relevantní skutečnosti a okolnosti žádosti o mezinárodní ochranu jednotlivě i ve vzájemných souvislostech.“ Podle názoru soudu nelze znevěrohodnit azylový příběh ani určitými odchylkami v popisu pracovní činnosti žalobce c), do jaké míry byl nucen spolupracovat se „separatisty“, zda toto činil za odměnu, či nikoli. Lze přisvědčit žalobní argumentaci, že pokud byl žalobce c) vyzván k určité činnosti, mohlo již jít o donucení, když se žalobce mohl obávat následků odmítnutí (zde musíme mít na zřeteli situaci v Doněcké oblasti, která není pod kontrolou ukrajinské vlády). Podle judikatury nelze přehlédnout, že některé nesrovnalosti mohou mít i jiné vysvětlení, např. časový odstup, zapomínání, snaha uvést konkrétní data, rozdílné chápání některých výrazů, kvalita tlumočení atd.

50. Žalovaný tak měl povinnost nashromáždit dostatečné množství aktuálních a přesných informací o zemi původu žadatele, z různých zdrojů, a to i těch, co tvrzené žadatele podporují. Soud neprováděl žalobcem navržené důkazy k činnosti SBU, neboť k této problematice dosud nebylo prováděno žádné dokazování a takový rozsah by překračoval meze dokazování přípustného před soudem. Skutková zjištění ve vztahu k důvodům udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu tak nejsou dostatečná. Žalovaný se v dalším řízení pokusí shromáždit podklady k činnosti a k praktikám SBU a v návaznosti na tyto podklady opětovně posoudí věrohodnost azylového příběhu žalobce c), následně je nutno v kontextu těchto nových zjištění ohledně činnosti SBU opětovně posoudit, zda u žalobce c) mohou být dány důvodné obavy, že mu hrozí skutečné nebezpečí vážné újmy, a nově posoudit i možnost vnitřního přesídlení a možnost využití prostředků vnitrostátní ochrany. Žalovaný přitom nepřehlédne, že jsou tvrzeny obavy z postupu přímo státu (resp. jeho bezpečnostní službou), přičemž tuto situaci nutno odlišit od případů, kdy původci jsou soukromé osoby. Podle bodu 27 preambule kvalifikační směrnice je-li původcem pronásledování nebo vážné újmy stát nebo státní subjekt, měla by se uplatnit domněnka, že účinná ochrana není žadateli dostupná. V těchto případech je podle judikatury NSS nutné obzvláště obezřetně zvažovat, zda jsou výše instančně postavené orgány či jiní poskytovatelé ochrany schopni a ochotni poskytnout žadateli účinnou ochranu ve smyslu čl. 7 odst. 2 kvalifikační směrnice. Obecně sice platí, že subjektivní nedůvěra stěžovatele vůči vnitrostátním orgánům neodůvodňuje rezignaci na využití ochrany státu (viz též usnesení NSS ze dne 25. 7. 2013, čj. 5 Azs 11/2012-23), je-li však původcem pronásledování stát, má správní orgán nejprve s ohledem na informace o zemi původu, které si obstaral, a specifickou situaci žadatele posoudit, je-li vůbec možné po žadateli požadovat, aby se nejprve obrátil na vnitrostátní orgány. Úvahy o tom, zda by složky policie či soudy byly schopny a ochotny poskytnout žalobci c) účinnou ochranu, však v rozhodnutí žalovaného nejsou obsaženy dostatečně, je zde

toliko obecné konstatování o reformách vztahujících se k bezpečnostním složkám, soudům, korupci, chybí však podklady pro úvahu, zda je dostupná ochrana v případě bezprávní páchaného SBU a zda v těchto případech je reálné pro žalobce c) ochrany státu dosáhnout. Zde srovnej též např. rozhodnutí NSS č. j. 10 Azs 278/2019-57 ze dne 26. 2. 2020.

51. Pro úplnost soud dodává, že pokud by žalovaný dospěl po opětovném zhodnocení azylového příběhu k závěru o jeho věrohodnosti, pak soud má za to, že jednání SBU tak, jak je žalobcem popisováno, je svou povahou dostatečně závažné a mohlo představovat porušení čl. 3 Evropské úmluvy bez ohledu na to, že šlo pouze o jednorázový incident. Aby závěr o nedostatečné závažnosti jednání SBU obstál, musel by být podepřen konkrétními skutkovými zjištěními (což se však v posuzovaném případě dosud nestalo).
52. Soud naopak nepřisvědčil námitce, že se žalovaný ve vztahu k aplikaci § 12 zákona o azylu nedostatečně zabýval, zda nedošlo k pronásledování žalobce c) na základě domnělého uplatňování práv a svobod. Žádný z žalobců v řízení před správním orgánem žádný politický aspekt činnosti netvrdil, naopak oba manželé opakovali, že činnost žalobce c) nijak politická nebyla. Žalobce c) tvrdil, že focení pro něj bylo jeho koníčkem a obživou, neměl v úmyslu podporovat žádnou ze stran sporu. Za stávající důkazní situace dosud z obsahu spisu nevyplývá, že by motivem postupu SBU proti žalobci bylo právě jeho politické přesvědčení. Za stávající situace tedy soud považuje závěr žalovaného, že ani u žalobce c) nejsou podmínky pro udělení azylu podle § 12 za správný. Povede-li SBU s žalobcem trestní řízení pro podezření ze spolupráce s teroristy (jak je žalobci tvrzeno), pak samotné trestní řízení bez dalšího nelze považovat za pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu.
53. Žalovaný tedy v části odůvodnění napadeného rozhodnutí ohledně žalobce c), které se týká posouzení doplňkové ochrany dle ust. § 14a zákona o azylu, porušil povinnost rozhodnutí řádně odůvodnit dle ust. § 68 odst. 3 správního řádu a povinnost zjistit skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti dle § 3 správního řádu. Rozhodnutí je tak v této části nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s., soud proto žalobou napadené rozhodnutí zrušil výrokem II. a podle ust. § 78 odst. 4 s. ř. s. vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení.
54. Právním názorem, který soud vyslovil v tomto rozsudku, je správní orgán vázán (ust. § 78 odst. 5 s. ř. s.).
55. Výrok III. o náhradě nákladů v řízení je odůvodněn dle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož náhrada nákladů řízení přísluší tomu, kdo měl ve věci úspěch. Žalobci a), b) neměli ve věci úspěch, žalovanému náklady v řízení nevznikly. Žalobce c) měl ve věci úspěch, žádné náklady mu však nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního

soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 25. ledna 2021

JUDr. Tomáš Louda v. r.
samosoudce